

Gal. 5, 13-26 - preek - NGKE - 11-11-'18

Een levende gemeente (3) - 'Vrucht'

'De Grote Oorlog'

*In Flanders fields the poppies blow
Between the crosses, row on row,
That mark our place; and in the sky
The larks, still bravely singing, fly
Scarce heard amid the guns below.*

*We are the Dead. Short days ago
We lived, felt dawn, saw sunset glow,
Loved, and were loved, and now we lie
In Flanders fields.*

*Take up our quarrel with the foe:
To you from failing hands we throw
The torch; be yours to hold it high.
If ye break faith with us who die
We shall not sleep, though poppies grow
In Flanders fields.*

Vandaag 11 november 2018, zometeen om 11.00 uur precies,

Een levende gemeente (3) - 'Vrucht'

is het 100 jaar geleden dat het weer vrede werd.
 Het einde van de Grote Oorlog, zoals deze buiten Nederland overal genoemd wordt.
 70 miljoen militairen vochten er in mee, 9 miljoen van hen stierven.
 Velen van hen hier niet zo ver hier vandaan in Vlaanderen en Noord-Frankrijk op enkele tientallen vierkante kilometers grond in en om de loopgraven.

De legerarts John McCrae schreef dit gedicht na het sneuvelen van een goede vriend in 1915.
 Dit gedicht dat hij voor zijn begrafenis schreef, werd tot symbool van die oorlog met de bloem die erin voorkomt: de klaproos.
 In Flanders Fields the Poppies blow
 In Vlaanderens Velden gaan de klaprozen open.
 Ook McCrae zelf overleefde deze oorlog niet.

Het was zo'n afschuwelijke oorlog
 Voor het eerst werd de modernste techniek van die tijd, en dat was wat, de vrucht van de vooruitgang, gebruikt voor de productie van oorlogsmachines die zo efficiënt konden doden als nog niet eerder was gezien.
 De elite van die tijd, de generaals en de politici ver achter het front, stuurden de jongeren van die tijd de loopgraven in.
 Voor God, Koning, Keizer en het vaderland,
 Voor roem en eer.
 En zij gingen, velen vrijwillig.
 Maar het was de hel op aarde.
 Van de jongeren die het overleefden verloren velen het vertrouwen in hun leiders én hun geloof in de God van die leiders.

Dit zegt niet alleen iets over de mensen van die tijd, maar ook over ons.
 Want op die oorlog, volgden weer andere, en ze zijn er nog steeds, even verschrikkelijk.
 Dit kunnen wij mensen elkaar aandoen, en velen vragen zich af: hoe kan God zoiets toelaten?!

Lijden

De echo van die vraag kun je horen tot vandaag.
 Tot in de vierde generatie na de Grote Oorlog, de jongeren van vandaag.
 Ze zit veel jongeren van nu ook nog in de weg: 'waarom?'
 En deze dagen ook vandaag kunnen we veel zien en horen over die Grote Oorlog van toen.
 En dat kan zomaar zo'n mooi bijbelgedeelte over de vrucht van de Geest in de weg gaan zitten.
 En onze twijfel sterker maken over zo'n mooie belofte van God.
 Want dit is de context waarin wij vandaag het goede nieuws horen.
 Voor sommigen reden voor ongeloof, voor anderen juist reden voor meer hoop dan ooit eerder.
 Nou ja, bedenk dat vandaag in ieder geval ook.
 Er kwamen ook mensen uit die oorlog thuis die meer hoop dan ooit eerder in zich meedroegen.
 C.S. Lewis en Tolkien vochten beiden mee, raakten beiden ziek of gewond en werden toch inspirerende christenen en schrijvers.
 Mensen die vanuit de hoop leefden en schreven, dat zie je in hun boeken terug: o.a. Narnia en Lord of the Rings.
 Wat je dan ook niet van het het lijden kunt begrijpen, blijf geloven dat God meer is dan het kwaad en dat hij meer kan helen dan mensen ooit kunnen verwoesten.

Schakelmoment

In onze themaserie 'een levende gemeente', zijn we nu bij een schakelmoment aangekomen.
 Na twee preken over gemeente-zijn: tegen onze natuur van boven gegeven (1), wat vraagt van ons dat wij kleine mensen kunnen zijn (2), schakelen we vandaag om naar wat daar voor nodig is in ons karakter:

Een levende gemeente (3) - 'Vrucht'

de vrucht (enkelvoud!) van de Geest.

Aan die vrucht zitten 9 facetten.

Jos Douma maakte er een mooi overzicht van, je kunt ze lezen met de klok mee.

liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. (Gal. 5:22-23 NBV)

Beste broer, beste zus, misschien moet je nu zelf ook omschakelen.

Eigenlijk veranderen van een luisteraar in een deelnemer.

En voor je gevoel valt dat misschien nog helemaal niet zo mee.

Want voor je het gevoel moet je misschien al zoveel.

Ben je de hele week al 'druk, druk, druk', en wil je als het dan zondag wordt vooral rust.

Op adem komen.

En zo zie je de kerkdienst ook het liefst vorm krijgen, als een Oase van rust waarin alles weer op zijn plek valt.

En dan zie je dat plaatje van die vrucht nu en dan denk je: 'nu moet ik nog meer en kom ik nog onrustig thuis.'

Broers en zussen, daarover wil jullie graag twee dingen zeggen.

Ik gun jullie van harte jullie rust.

Maar jullie hebben mij beroepen destijds om regelmatig voor jullie de bijbel te openen.

Dat probeer ik ook te doen zo goed als ik dat kan.

Maar als ik dan luister naar de Heer en zijn apostelen, dan ontdek ik dat de Heer inderdaad zicht geeft op rust,

-een begrijpelijk verlangen- Hij gunt ons rust.

Je ziet in zijn evangelie het volmaakte Koninkrijk al aan de horizon liggen.

Hij belooft je vrede en vrijheid.

Hij belooft je los maken van het kwaad en de zonde in je leven en alles wat daaraan vast zit: ellende, ziekte en ook de dood.

Ook van zoiets als de Grote Oorlog.

Je mag geloven dat Hij je (ons) ervan bevrijdt. - Dat is een.

En toch, en dat is twee- die bevrijding is niet alleen iets dat je overkomt, maar ook iets dat je zelf samen met de Heer onderneemt.

Na je bevrijding wil de Heer dat je met Hem onderweg gaat.

Zo begint onze tekst ook:

'Broeders en zusters, u bent geroepen om vrij te zijn. (Gal. 5:13 NBV)

Die vrijheid is er dus nog niet onmiddellijk.

Je bent geroepen om met je Heer mee te lopen naar die vrijheid toe.

Dit vraagt dus ook iets van jou.

Het is dus niet zoiets als de loterij winnen.

In één keer staat het bedrag op je rekening (stel ik me voor)

Maar eerder zoiets als een enorme kans krijgen,

maar je moet wel zelf meewerken om die te verzilveren.

Broers en zussen, ik kan niet anders dan dit tegen jullie te zeggen,

helemaal rustig is het nog niet, de rust is verderop te zoeken.

Dat is er al maar daar zit ook nog toekomst in.

Dat zegt jullie Heer. Jullie zijn geroepen om vrij te zijn.

Tweesprong

Gal. 5, 13-26 is een cruciaal gedeelte en er zit heel veel in voor het leven van een christen in de praktijk; we komen daar op latere themazondagen nog weer op terug. Vandaag hebben we het over de hoofdlijnen in deze bijbeltekst.

Als we dan langs de wegen van deze tekst gaan wandelen, dan valt op dat 'vrij zijn' in de zin van de Bijbel, van ons wel omdenken vraagt.

Vrij zijn is in de Bijbel niet dat vrij bent om alles te doen wat jezelf wilt, maar de vrijheid hebben om de ander liefdevol te dienen. Dat is 'vrij zijn' in de betekenis van de Bijbel.

Jij hebt de ruimte en bent in staat de ander - je medemens- in de gemeente en daarbuiten te dienen.

De ander heeft de ruimte en is in staat jou te dienen.

De reden waarom dat gebeurt is liefde en de sfeer waarin dat gebeurt is ook liefde.

Liefde is in de Bijbel ook een speciaal begrip hè: gevoel en actie.,

Heel anders dan in onze tijd vaak begrepen wordt draait het in vrijheid helemaal niet om jezelf maar om de ander.

Maar en dat begrijp je ook uit de tekst: dat het niet om jezelf gaat is geen tegenvaller, maar juist heel goed en ook heel fijn. Vrijheid hebben voor de ander brengt je meer op je bestemming, dan al je vrijheid voor jezelf gebruiken.

Het tweede dat opvalt is dat wat wij vaak als vaste karaktertrekken zien, voor Paulus helemaal niet zo vastligt.

Ik leen nu even uit het vervolg van de tekst verderop (19-23) waar hij de slechte werken en de goede vrucht tegenover elkaar zet.

Dan valt het me op daar heel wat laat ik maar zeggen eigenschappen tussen zitten, waar wij van denken dat je die nu eenmaal hebt: geduld, zachtmoedigheid en zelfbeheersing en ook jaloezie en rivaliteit, maar waar Paulus kennelijk van denkt dat die helemaal niet zo vast liggen.

Hij heeft het eerder over 'begeerten' dan over karaktertrekken. In de wereld van het Koninkrijk van God, leg je je kennelijk niet zo snel neer bij hoe je nu eenmaal bent.

Verderop wordt het nog scherper. Je merkt dat Paulus steeds twee werelden tegenover elkaar zet: eigen verlangens en elkaar dienen, Geest en eigen begeerten, wat uit onszelf komt en wat de Geest verlangt.

Kennelijk ligt het allemaal niet zo vast en is er nog heel wat meer te krijgen van de Geest dan wij denken.

Dat kan verwarring oproepen: christenen hebben de Geest toch al en de Geest is toch sterker dan het kwaad en onze zonde, dan zouden we dit toch allemaal al moeten hebben!

Ik kom weer terug op wat ik al even eerder zei:

bevrijding is in de Bijbel niet alleen iets dat je overkomt, maar ook iets dat je zelf samen met de Heer onderneemt.

Hij voorop en jij volgt

De Geest van onze Heer is geen boze geest.

Dat mag vanzelfsprekend lijken maar toch noem ik het.

Een boze geest is een indringer, van hem raak je bezeten. Hij probeert de macht in je over te nemen. Maar Gods Geest is a.h.w. een 'gentleman', die klopt netjes aan in je leven en vraagt aan jou toestemming of Hij binnen mag komen.

Tjonge, de grote Geest van de Heer die jou om toestemming vraagt. Hij biedt aan, maar jij beslist, Vandaar die oproep: laat je leiden door de Geest.

En wordt toch iets van je verwacht en als je de Geest niet toelaat en niet volgt dan gebeurt er gewoon niets.

Maar als je die Geest wel toelaat, dan kan je hele leven veranderen.

En als je dan alles bij elkaar neemt dan beschrijft Paulus dat je voor een keuze staat: of je kiest voor jezelf, of je kiest voor de Geest.

Het is een echte tweesprong, d.w.z. je moet kiezen.

Dat is het beste te illustreren met de vrucht van de Geest.

Of je reist de ene kant op, in de richting van de Geest (25) en dan komt er meer van de vrucht van de Geest in je leven.

die vrucht groeit en de andere werken worden minder, je reist er a.h.w. bij vandaan.

Maar omgekeerd is ook waar, als je andere richting inslaat zul je ontdekken dat juist die andere werken sterker worden en het vrucht van de Geest minder wordt en uiteindelijk helemaal verdwijnt.

Je staat steeds weer voor een belangrijke keuze: welke kant gaat ik op in mijn leven: volg ik de Geest of ga ik in mijn eigen richting?

Die twee: de Geest en wat uit mij zelf opkomt zijn echt in strijd met elkaar (17) en reken er maar op dat je dat voelt.

Er staat veel op het spel, en de gevolgen zijn groot.

Want hoe kun je ooit gemeente-zijn met elkaar, als de vrucht van de Geest niet groeit?

...

Leven door de Geest

Om even op het begin terug te komen.

Als wij niets doen betekent dat geen rust.

Als je wegreist van de Geest zou je onrust nog wel eens veel groter kunnen worden, dan die al was in je leven.

En toch... je kunt je zo klein gaan voelen als je dit leest.

Waar haal ik de energie vandaag om zo te kunnen kiezen,

de kracht vandaag om zo het gevecht vol te houden en de vrucht van de Geest te laten groeien?

Realiseer je: dit wil de Geest je geven, je hoeft het alleen maar aan te nemen.

Je rol is veel kleiner dan je denkt.

Het is net als met een tuin: heb er aandacht voor.

Als je de tuin van je geloof in gaat, kijk dan eens naar de vruchten die er hangen.

Is het de vrucht van de Geest of is het andere vrucht?

Zie het onder ogen.

En vraag de Geest om vrucht. Hij zal het je geven

Langzaam maar zeker, het is een proces.

En je zult ook ontdekken dat er dan een gevecht ontstaat, tussen jezelf en de Geest, ga het niet uit de weg.

Naarmate je de Geest verder toelaat, ga je je steeds sterker voelen.

Dat belooft je Heer je en de Geest wil het je geven.

Wil jij het van Hem ontvangen?

Weet dat de tijd dichterbij komt dat de klaprozen

ons niet langer meer aan de oorlog doen denken,

maar gewoon mooie bloemen zijn

Want dan zal er overal vrede zijn

Amen